

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СЕРВІСІВ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ

Гуцалюк О.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна, sheptynova_lena@ukr.net, orcid.org/0000-0001-7435-116X

DIGITALIZATION OF THE TAX WORK OF THE ENTERPRISE THROUGH THE USE OF ELECTRONIC SERVICES OF TAX AUTHORITIES

Hutsaliuk O.I., National Transport University, Kyiv, Ukraine, sheptynova_lena@ukr.net, orcid.org/0000-0001-7435-116X

Постановка проблеми. В сьогоденних умовах цифровізація – одна з визначальних тенденцій розвитку людської цивілізації, яка формує сучасне суспільство та механізми управління, розширює доступ до охорони здоров'я, освіти та банківської справи, підвищує якість та охоплення державних послуг, розширює спосіб співпраці людей. Пандемія Covid-19 довела потрібність цифрових технологій для добробуту населення, підприємств та економіки. Цифрові технології заволодівають життя як людини так і підприємств. На сьогоднішній день жодна людина, жодне підприємство, жодна ланка державної влади не функціонує без цифрових технологій. Це також стосується податкової роботи підприємства, його взаємозв'язок з податковими органами.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженню проблематики діджиталізації справляння податків приділили увагу: Донченко Т.В., Олійник А. В. [1], Загарій В. К., Ковальчук Т.Г., Синільник В. В. [2], Карчева Г. Т., Огородня Д. В., Опенько В. А. [3], Краус Н. М., Голобородько О. П., Краус К. М. [4], Піжук О. І. [5]

Постановка завдання. Основним завданням даної статті є дослідження електронних сервісів з якими взаємодіють підприємства для виконання своєї податкової роботи, визначення їх переваг і недоліків.

Основний матеріал. Сьогодні цифрові технології впроваджуються як частина бізнес-процесів, а їх повсюдне впровадження проглядається в усіх сферах життя.

Вони стають дешевшими та, відповідно, доступнішими завдяки безкоштовному контенту та послугам (через низькі граничні витрати): користувачі сплачують лише частину вартості, яка створюється в цифровій економіці.

Цифрова трансформація інформаційних процесів у діяльності підприємств набрала особливих оборотів у період пандемії коронавірусної хвороби COVID-19 і не збавила свої обороти при початку воєнного вторгнення Росії до України. Важливим завданням для компаній постало питання взаємовідносин підприємств з податковими органами.

У сфері оподаткування послуги та сервіси, які були лише в проєктах, сьогодні вже є реальністю. Здійснюються заходи для задоволення потреб платників у зручності, простоті та комфортності всіх процедур з оподаткування.

На сьогоднішній день сфері взаємовідносин між підприємством і податковими органами використовується наступні платформи: електронний кабінет платника податків, сервіс «Пульс», декларування он-лайн, анулювання реєстрації платників податків, система електронного адміністрування податку на додану вартість / система електронного адміністрування реалізації пального («СЕА ПДВ» та «СЕАРП»), загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс / Єдина база податкових знань (електронний сервіс «ЗІР»), електронний сервіс «InfoTAX», електронний сервіс Дія.

Вище перелічені сервіси для платників податків мають свої різні функції і своє призначення. Використання цих платформ полегшує підприємства податкову роботу. Кожна з платформ відрізняється своїми функціями і має як переваги так і недоліки їх використання. Більш докладніше про кожний із сервісів, його особливості, переваги та недоліки розглянемо в таблиці 1.

Таблиця 1 – Особливості діяльності електронних сервісів податкових органів в умовах цифровізації
 Table 1 – Features of the activities of electronic services of tax authorities in the conditions of digitalization

Електронний сервіс	Характеристика електронного сервісу
1	2
Декларування он-лайн	<p>Державна податкова служба України створила сервіс, який дозволяє фізичним особам та ФОП у загальній системі заповнювати електронні форми декларації про майновий стан і доходи в режимі реального часу та надсилати їх до податкових органів. [6]</p> <p>Зручний пошук декларацій у публічній частині Реєстру.</p> <p>Зручніша робота з кваліфікованим електронним підписом (КЕП) та вхід до Реєстру декларацій.</p> <p>Також, тепер персональні дані в чернетках документів не зникають. Тому суб'єкт декларування може заповнювати документи з різних пристроїв та з різними КЕП. При створенні нової декларації на основі попередньої забезпечено перенесення персональних даних суб'єктів декларування до нового документа незалежно від комп'ютера, на якому вони працюють із Реєстром</p>
Електронний кабінет платника податків	<p>Сервіс, за допомогою якого можна надсилати до органів ДПС електронні документи, податкову звітність, отримати довідки про відсутність заборгованості, необхідну інформацію із загальнодоступних реєстрів та надсилати запитати чи заяви для отримання необхідних даних. [7] Основні переваги: економія робочого часу; арифметичний контроль за показниками податкової звітності; гарантія автоматичної перевірки підготовлених документів на наявність арифметичних помилок та описок; підтвердження доставки звітності (податковий орган надсилає квитанцію про отримання податкової декларації каналами комунікаційного зв'язку); постійне оновлення програмного забезпечення відповідно до останніх змін у податковому законодавстві; конфіденційність інформації; автоматичне створення архіву електронних копій звітів, квитанцій та інших документів; оперативність обробки отриманої інформації у податковому органі.</p> <p>Основні неділики: технічні роботи/проблеми на сайті; необхідність платного придбання програмного забезпечення для відправлення електронної податкової звітності.</p>
«СЕА ПДВ» та «СЕАРП»	<p>Електронний сервіс Державної податкової служби України (скорочено СЕА ПДВ) має на меті контролювати надходження податку на додану вартість України та мінімізувати зловживання цим податком шляхом контролю за всіма онлайн-операціями. [8] По суті, подібною до СЕА системою є електронна система управління продажами палива. Система дає змогу надавати інформацію про обсяг бюджетних ресурсів податку на додану вартість у будь-який момент, а не лише при отриманні декларації платника податків після закінчення звітного періоду. Із запровадженням СЕА виникають проблеми з анулюванням реєстрації платників ПДВ.</p>
Анулювання реєстрації платників податків	<p>Електронний сервіс, що містить інформацію про анулювання реєстрації платників ПДВ, є хорошим помічником для платників податків у тому, щоб перевірити, чи не анулювали їх потенційні бізнес-партнери реєстрацію платників ПДВ. [8] У цьому випадку можна перевірити, хто добровільно зняв реєстрацію: на вимогу платника податків, ініціативу контролюючого органу чи рішення суду.</p> <p>Помічник для платників податків у тому, щоб перевірити, чи не анулювали їх потенційні бізнес-партнери реєстрацію платників ПДВ.</p> <p>Дізнайся більше про свого бізнес-партнера. Електронний сервіс дозволяє перевірити надійність ділових партнерів за кодом ЄДРПОУ або точну назву повноти сплати податку до держбюджету. Це дозволить оцінити можливі податкові ризики співпраці з ним, оскільки потенційний партнер може збанкрутувати, або приховати свою реальну юридичну адресу.</p>

1	2
Електронний сервіс «ЗІР»	Електронний сервіс «ЗІР» дозволяє користувачам отримати доступ до інформаційної бібліотеки з нормативними документами. Через функцію «Запитання-відповіді в базі знань» платник може дізнатися про питання, пов'язані з податковим та митним законодавством (офіційна позиція ДПС України). [8] Доступ до бібліотеки з нормативними документами і офіційна позиція ДПС по відношенню до них. Недоліки сервісу: невказання фактичної дати з дати публікації тлумачення; відсутність належного пояснення для довідки; незручні умови пошуку, які створюють незручності під час пошуку відповідей на запитання
Електронний сервіс «InfoTAX»	Через месенджери Telegram та Viber платники податків мають можливість отримувати інформацію про: стан розрахунків з бюджетом, реєстраційні та облікові дані, про результати обробки документів, про строки подання звітності та сплати податків; попередньо заповнити звіт платника єдиного податку; перехід до оподаткування «в два кліки». [9] Максимальне дистанційне спілкування з платниками податків. Простота спілкування з податковими службами та швидкий і зручний доступ до податкової інформації.
Сервіс «Пульс»	Електронний сервіс Державної податкової служби, він дозволяє формувати та надсилати заяви в електронному вигляді. Сервіс «Пульс» був створений податківцями для боротьби з корупцією, протиправною діяльністю або, навпаки бездіяльністю
Електронний сервіс Дія	Сплата податків у декілька кліків – просто зі свого смартфона чи ноутбуку – це нова можливість для українських підприємців. У застосунку «Дія» в розділі «Мої податки»: реєстраційні та облікові дані, дані стану розрахунків з бюджетом, відомості про доходи, дані про банківські рахунки, податкова звітність, авторизація з КЕП Дія Переваги: Електронний документ має юридичну силу та прирівнюється до паперового з мокрими печатками та підписами. Первинні та зведені облікові бухгалтерські документи можна створювати в електронній формі та застосовувати в бухгалтерському обліку. Документ отримує юридичну силу з моменту підписання. Недоліки: Складно авторизуватися Це перша незручність, з якою стикаються ті, хто встановлює «Дію». Відображаються не всі документи. Офлайн неможливо підтвердити, що документ справжній. програма "Дія" недостатньо добре захищена, а крім цього, збирає, зберігає та обробляє персональні дані, які можна перехопити під час перевірки.

ДПС. Цілодобова фінансова служба обробляє інформацію, яка постійно надходить від суб'єктів господарювання України та фізичних осіб, на гарячу лінію пульсу. Окрім корупційних питань, громадяни також повідомляють про незаконні дії посадових осіб митниці щодо контролю та розмитнення товарів і транспортних засобів, які перетинають митний кордон країни

Державною податковою службою України запроваджені ще такі сервіси для населення і для підприємств, як Е-кабінет, Е-ПДВ, Програмні РРО, Е-Повернення, Е-Субсидія, Е-прозорро, ID14, Е-малятко, Спрощений Е-документообіг.

ДПС України активно розвиває сервісну складову, спрямовану на надання максимально доступної інформації в електронному вигляді. Skorиставшись електронними сервісами, платник податків не тільки заощаджує час, а й створює для себе найбільш комфортні умови при взаємодії з податковими органами.

Висновки. З кожним роком розвиток і становлення цифрових технологій, електронних сервісів стає найбільш актуальним для підприємств різних форм галузей. Також вона не оминула податкову роботу на підприємстві. Розглянувши різноманітні електронні сервіси податкових органів для поліпшення роботи підприємства, проаналізувавши переваги і недоліки їх роботи можна виділити для всіх такі переваги: можливість використовувати на персональних комп'ютерах ; відсутність

необхідності встановлювати програмне забезпечення для роботи; безкоштовне користування 24/7; немає необхідності відвідувати ЦОП. Дані переваги стали актуальними на сьогоднішній день так як в країні війна, а до початку війни була пандемія.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Донченко Т. В., Олійник А. В. Етапи становлення податкової системи України в контексті розвитку цифрової економіки. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2019. № 1. С. 45–61.
2. Загарій В. К., Ковальчук Т. Г., Синільник В. В. Пріоритетність розвитку цифрової економіки для України. Приазовський економічний вісник. 2019. № 2. С. 64–68.
3. Карчева Г. Т., Огородня Д. В., Опенько В. А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки. Фінансовий простір. 2017. № 3. С. 13–21. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1703/17kgttme>
4. Краус Н. М., Голобородько О. П., Краус К. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. Ефективна економіка. 2018. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf.
5. Піжук О. І. Цифрова трансформація економіки України: обмеження та можливості : монографія. Ірпінь : Ун-т ДПС України, 2020. 504 с.
6. НАЗК: основні переваги оновленого Реєстру декларацій для суб'єктів декларування та громадян. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/novyny/nazk-osnovni-perevagy-onovlenogo-reyestru-deklaratsij-dlya-sub-yektiv-deklaruvannya-ta-gromadyan/>
7. Електронний сервіс «Електронний кабінет платника податків». URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/proekt--modernizatsiyaderj/elektronna-kartka/>
8. Електронні сервіси від податкової: ДПС продовжує впровадження сучасних ІТ-рішень у сфері оподаткування. URL: <https://dn.tax.gov.ua/media-ark/local-news/490958.html>
9. Розпочав роботу електронний сервіс «InfoTAX». URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/rozpochav-robotu-elektronnij-servis-infotax>

REFERENCES

1. Donchenko T. V., Olynyk A. V. Stages of the formation of the tax system in Ukraine in the context of the development of the digital economy. Collection of scientific works for the University of the State Fiscal Service of Ukraine. 2019. No. 1. P. 45–61. [in Ukrainian]
2. Zagariy V. K., Kovalchuk T. G., Sinilnik V. V. Priority to the development of the digital economy for Ukraine. Pryazovsky economic bulletin. 2019. No. 2. P. 64–68. [in Ukrainian]
3. Karcheva G. T., Ogorodnya D. V., Openko V. A. The digital economy and the impact on the development of the national and international economy. Financial space. 2017. No. 3. P. 13–21. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1703/17kgttme> [in Ukrainian]
4. Kraus N. M., Goloborodko O. P., Kraus K. M. Digital economy: trends and perspectives of avant-garde development. Efficient economy. 2018. No. 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf. [in Ukrainian]
5. Pizhuk O. I. Digital transformation of the economy of Ukraine: fencing and opportunities: monograph. Irpin: University of DPS of Ukraine, 2020. 504 p. [in Ukrainian]
6. NAZK: the main advantages of the updated Register of declarations for the subjects of declaration and the population. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/novyny/nazk-osnovni-perevagy-onovlenogo-reyestru-deklaratsij-dlya-sub-yektiv-deklaruvannya-ta-gromadyan/> [in Ukrainian]
7. Electronic service "Electronic account of tax payer". URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/proekt--modernizatsiyaderj/elektronna-kartka/> [in Ukrainian]
8. Electronic services in the field of taxation: traffic police continue to provide current IT solutions in the field of taxation. URL: <https://dn.tax.gov.ua/media-ark/local-news/490958.html>
9. Launching the InfoTAX electronic service. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/rozpochav-robotu-elektronnij-servis-infotax> [in Ukrainian]

РЕФЕРАТ

Гуцалюк О.І. Цифровізація податкової роботи підприємства через використання електронних сервісів податкових органів / О.І. Гуцалюк // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий журнал. – К. : НТУ, 2022. – Вип. 4 (54).

В статті досліджено електронні сервіси, які використовують при податковій роботі на підприємстві.

Об'єкт дослідження – електронні сервіси податкових органів.

Мета роботи є вивчення електронних сервісів для податкової роботи підприємства.

Метод дослідження – метод індукції і дедукції.

В сучасних умовах процес цифровізації є одним із вирішальних факторів економічного зростання всього суспільства. Якщо є один універсальний урок пандемії коронавірусу, і другий початок війни то це важливість цифрової спритності.

Цифрові технології створили для підприємств ряд конкурентних переваг: високий рівень конкурентоспроможності; зберегти фінансові та природні ресурси; використовуйте масиви для оптимізації роботи; лояльність клієнтів; формування корпоративного іміджу.

На сьогоднішній день створено багато різних електронних сервісів податковими органами для поліпшення податкової роботи на підприємстві. Їх об'єднують такі переваги, як можливість використовувати на персональних комп'ютерах ; відсутність необхідності встановлювати програмне забезпечення для роботи; безкоштовне користування 24/7; немає необхідності відвідувати ЦОП.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЦИФРОВІЗАЦІЯ, ПОДАТКОВА РОБОТА, ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ, ПОДАТКИ.

ABSTRACT

Hutsaliuk O.I. Digitization of the taxable work of the enterprise through the selection of electronic services of the taxpayers. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific journal. – Kyiv: NTU, 2022. – Issue 4 (54).

In the article, electronic services were reported, as they were victorious in the case of taxable work in the workplace.

The object of follow-up is electronic services of tax authorities.

Meta work є development of electronic services for taxable work business.

The follow-up method is the method of induction and deduction.

In today's minds, the process of digitalization is one of the most important factors in the economic growth of the entire industry. Just one universal lesson of the coronavirus pandemic, and another cob of war is the importance of digital privacy.

Digital technologies have created a number of competitive advantages for businesses: high level of competitiveness; save financial and natural resources; vikoristovy array for optimization of work; customer loyalty; shaping the corporate image.

On this day, a lot of different electronic services have been created by tax authorities for the expansion of tax work at the enterprise. Їх combine such achievements as the ability to score on personal computers; the need to install software security for robots; 24/7 free shipping; there is no need to inspect the CSP.

KEY WORDS: DIGITALIZATION, GIVEN ROBOT, ELECTRONIC SERVICES, GIVENTS.

АВТОРИ:

Гуцалюк Олена Ігорівна, Національний транспортний університет, асистент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: sheptynova_lena@ukr.net, тел.. +380976585175, Україна, 03118, м. Київ, вул.. Згурівська, 18. orcid.org/0000-0001-7435-116X

AUTHOR:

Hutsaliuk Elena I., National Transport University, the assistant of finance, accounting and audit, e-mail: sheptynova_lena@ukr.net, tel. +380976585175, Ukraine, 03118, Kyiv, Zgurovsky str. 18. orcid.org/0000-0001-7435-116X

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Базиліук А.В., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувачка кафедри фінансів, обліку і аудиту, Київ, Україна

Гошовський В.І., директор ТОВ «АКТИВ КОРП»

REVIEWER:

A.V. Bazylyuk, Doctor of Economics, Professor, National Transport University, Head of the Department of Finance, Accounting and Audit, Kyiv, Ukraine

Goshovsky V. I., director of "AKTYV CORP" LLC